

Ježíše Krista Krále

Liturgické texty

1. čtení: Ez 34,11-12.15-17

Žalm 23,1-2a.2b-3.5.6

2. čtení: 1 Kor 15,20-26a.28

Evangelium: Mt 25,31-46

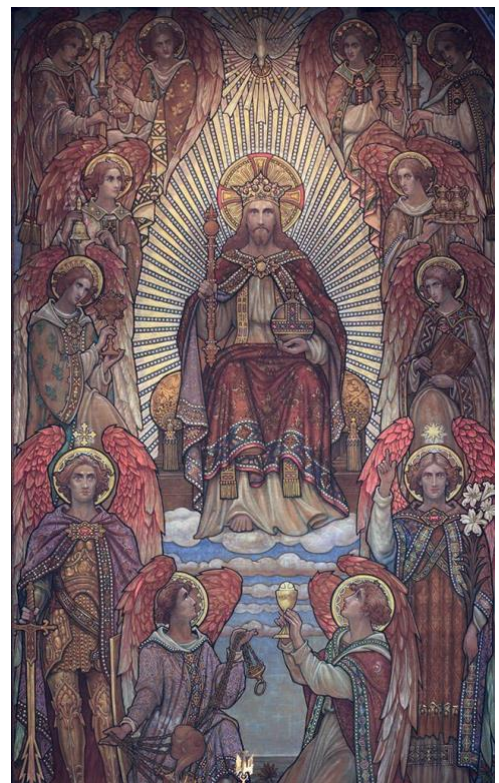
Celkový tón úryvků Božího slova dnešního svátku ukazuje na Krista, který se na konci času světa chopí vlády. Kristus je eschatologický král, který nastolí své království svým druhým příchodem. Bude soudit svět a zjeví svou moc. V bule **Quas Primas** papeže Pia XI., kterou v roce 1925 tento svátek ustanovil, se však objevuje jiný důraz:

Všichni lidé, ať už společně nebo jednotlivě, jsou pod Kristovou vládou. V něm je spása jednotlivce; v něm je spása společnosti. ... Je autorem štěstí a skutečné prosperity pro každého člověka a pro každý národ. Pokud si tedy vládcí národů přejí zachovat svou autoritu, podporovat a zvyšovat prosperitu svých zemí, nebudou zanedbávat veřejnou povinnost úcty a poslušnosti Kristově vládě. ... Jakmile lidé jednou uznají, v soukromém i veřejném životě, že Kristus je Král, společnost konečně obdrží velká požehnání skutečné svobody, řádné kázně, míru a harmonie. ... Aby tato požehnání mohla být v křesťanské společnosti hojná a trvalá, je nutné, aby bylo království našeho Spasitele uznáno a chápáno v co nejširší možné míře, a tomu nakonec nic neposlouží lépe, než zřízení zvláštního svátku na počest Království Krista.

Právo, které má církev od samotného Krista - učit lidstvo, vydávat zákony, vládnout lidem ve všem, co se týká jejich věčného spasení - toto právo jí bylo odepřeno [v době osvícenství]. Poté se Kristovo náboženství postupně začalo přirovnávat k falešným náboženstvím a postupně se s nimi dostalo na stejnou úroveň. Poté bylo podřízeno moci státu a tolerováno víceméně z rozmaru princů a vládců. ... Byly dokonce i některé národy, které si myslely, že se mohou obejít bez Boha, a že jejich náboženství by mělo spočívat v bezbožnosti a zanedbávání Boha. Vzpouře jednotlivců a států proti Kristově autoritě měla žalostné následky.

Vidíme, že papežovi Piu XI. neleželo na srdci ani tak království Krista, který *vládne v srdcích věřících a jednou bude vládnout všemu*. Chtěl vyjádřit pravdu, že Kristus *má právo být králem společnosti už nyní*. Přijde nám to jako velká utopie? Přesto je třeba o sociální rozměr Kristova království ve společnosti usilovat. Bez této maximy se vláda ve společnosti scvrkne na ubohé politikaření, vedené snahou o využití momentálních výhod a naplnění okamžitých choutek. Příkladů máme kolem sebe dost a dost.

Svátek Ježíše Krista Krále byl původně stanoven na neděli před slavností Všech svatých. Jako by tím papež chtěl říci, že právě svatí jsou ovocem Kristova království na zemi. A to právě

proto, že jejich život byl zaměřený ne jen na pozemská dobra, ale na dobra věčná. Jsou stálou připomínkou, že skutečné štěstí lidí - jednotlivců i společnosti - není myslitelné bez Krista.

Svatý papež Pius X. píše v roce 1906 v encyklice **Vehementer Nos** francouzským biskupům, kněžím a lidu toto:

To, že stát musí být oddělen od církve, je naprosto falešná teze, nejzlobnější chyba. Zásada, že stát nesmí uznat žádný náboženský kult, je v první řadě velkou nespravedlností vůči Bohu; neboť Stvořitel člověka je také Zakladatelem lidských společností a zachovává jejich existenci tak, jak zachovává naši vlastní. Dlužíme mu proto nejen soukromý kult, ale i veřejné a sociální uctívání, abychom ho ctili. Kromě toho je tato teze zjevnou negací nadpřirozeného řádu. Omezuje akci státu pouze na dosažení veřejné prosperity během tohoto života, což je čistě bezprostřední cíl politických společností; a nezabývá se žádným způsobem (s výmluvou, že je mu to cizí) jejich konečným předmětem, kterým je věčné štěstí člověka poté, co tento krátký život proběhne. Jelikož je ale současný řád věcí dočasný a podřízený dosažení nejvyššího a absolutního blahobytu člověka, vyplývá z toho, že civilní moc tomu nesmí nejen klást překážku, ale musí nám při jeho uskutečňování pomáhat. ... Římští papežové proto nikdy nepřestali, jak to okolnosti vyžadovaly, vyvracet a odsuzovat nauku o odluce církve od státu.

Svatý papež Jan Pavel II. se v několika svých encyklikách vyslovuje podobně:

Centesimus Annus (1991):

V současné době existuje tendence tvrdit, že agnosticismus a skeptický relativismus jsou filozofie a základním přístupem, který odpovídá demokratickým formám politického života. Ti, kdo jsou přesvědčeni, že pravdu znají a pevně se jí drží, jsou z demokratického hlediska považováni za nespolehlivé, protože nepřijímají, že pravda je určována většinou nebo že podléhá změnám podle různých politických trendů. V tomto ohledu je třeba poznamenat, že pokud neexistuje konečná pravda, která by vedla a řídila politickou činnost, lze s mocí snadno manipulovat myšlenkami a přesvědčeními. Jak ukazuje historie, demokracie bez hodnot se snadno změní v otevřenou nebo slabě maskovanou totalitu.

Veritatis Splendor (1993)

Dnes, kdy mnoho zemí zaznamenalo pád ideologií, které spojovaly politiku s totalitním pojetím světa - z nichž nejdůležitější je marxismus -, existuje neméně závažné nebezpečí, že budou popřena základní práva lidské osoby a že náboženské touhy, které vyvstanou v srdci každého člověka, budou znovu vstřebány do politiky. Toto je riziko spojenectví mezi demokracií a etickým relativismem, které by odstranilo jakýkoli jistý morální referenční bod z politického a společenského života a na hlubší úrovni znemožnilo uznání pravdy.

Evangelium Vitae (1995)

Pokud je rozvoj sebe sama chápán ve smyslu absolutní autonomie, lidé nevyhnutelně dosáhnou bodu, kdy se navzájem odmítají. Všichni ostatní jsou považováni za nepřátele, před nimiž se člověk musí bránit. Společnost se tak stává hromadou jednotlivců umístěných vedle sebe, ale bez jakýchkoli vzájemných vazeb. Každý si přeje prosadit se nezávisle na druhých a ve skutečnosti chce prosadit své vlastní zájmy. ... Toto je zlověstný výsledek relativismu, který vládne bez odporu: „právo“ přestává být právem, protože již není pevně založeno na nedotknutelné důstojnosti osoby, ale je podřízeno vůli silnější části. Tímto způsobem demokracie v rozporu se svými vlastními principy účinně směřuje k formě totalitarismu. ...

I v participativních vládních systémech se regulace zájmů často děje ve prospěch těch nejmocnějších, protože jsou těmi nejschopnějšími pro manévrování nejen s pákami moci, ale také ve formování konsensu. V takové situaci se demokracie snadno stane prázdným slovem.

Dějiny církve obsahují také 45 svatých nebo blahoslavených králů a jiných panovníků a 50 členů šlechtických rodů, kteří všichni vládli podle ideálu Krista Krále. Není to málo. Jestlipak se moderní doba může pochlubit alespoň pár svatými prezidenty, premiéry, starosty?

Jako by církve v roce 1969, kdy mimo jiné změny byla slavnost Ježíše Krista Krále přenesena na poslední neděli liturgického roku a také byly vybrány jiné biblické texty a vytvořeny nové mešní modlitby, rezignovala na svou úlohu ve světě - ve snaze se světu přiblížit. Dnes se zdá, že svět církev skoro pohltit. Přesto a právě proto nesmíme alespoň osobně jako jednotlivci rezignovat na to, že naším králem je Kristus, který má absolutní pravomoc nade vším. Musíme tuto pravdu žít, světu navzdory. Jinak skončíme v podobně ubohém stavu jako Židé Ježíšovy doby, kteří volali: "*Nemáme krále, jen císaře.*" (Jan 19, 15).

P. Karel